

(P) *Teatrul Național Timișoara,
un teatru nou, pentru o Românie europeană*

Dacă mai exista vreun dubiu asupra dinamicii Teatrului Național din Timișoara, ei bine, o simplă privire este de ajuns pentru a-l spulbera.

Implicat în proiecte de anvergură, conectat artistic, estetic, dar și social la realitatea imediată, Naționalul timișorean se exprimă pe sine și, astfel, recepționează și retransmite pulsul orașului.

Și iată că această nouă identitate are efecte cel puțin benefice: în mai puțin de două săptămâni, unul dintre spectacolele teatrului – **Autobahn** – își creează un parcurs național. Astfel, după aproape 15 ani, **Autobahn** de Neil LaBute este prima producție a Teatrului Național Timișoara selecționată la Festivalul Național de Teatru, spectacolul participând apoi și la Festivalul Teatrului de Studio de la Pitești. Palmaresul este cel puțin notabil: Premiul pentru scenografie acordat Alinei Herescu, mențiuni speciale ale juriului acordate actorilor Ion Rizea și Irene Flamann Catalina, nominalizare pentru cel mai bun spectacol, pentru cel mai bun regizor – Radu Apostol, ca și pentru cel mai bun actor – Victor Manovici.

Un alt spectacol al Naționalului, face valuri, și, mai ales, umple sala: **Athénée Palace Hotel** de Robert Șerban și Alexander Hausvater, după romanul lui Rosie G. Waldeck. Mult comentat, complex, extrem de înnoitor ca limbaj teatral, provocator, **Athénée Palace Hotel** transformă scena într-un vârtej cosmopolit, apocaliptic, eterogen, care nu poate lăsa pe nimeni indiferent, măcar pentru că se vorbește în nouă limbi, iar evenimentele se petrec într-un ritm amețitor.

Și **Krum** de Hanoch Levin, regia Radu Afrim, e un proiect care depășește granițele locale, cu un ecou deosebit în rândul publicului tânăr. Emoționant, dezinhibat, **Krum** este unul dintre cele mai reușite spectacole ale Naționalului timișorean din ultimii ani.

În altă ordine de idei, Naționalul timișorean intenționează să dezvolte programe de educație și atragere a publicului tânăr și foarte tânăr înspre teatru. Astfel, la o distanță destul de mare de ultimul spectacol pentru copii, realizat în urmă cu trei ani, astăzi, **Mușchetarii Măgăriei Sale** de Ion Lucian și Virgil Puicea, în regia Mihaelei Murgu, aduc în sală copii nu doar din Timișoara, ci din toată regiunea. Deocamdată în fază de proiect, Școala de teatru pentru copii este o altă inițiativă, adresată copiilor cu vârsta cuprinsă între 10 și 14 ani, care va avea efecte deosebite, mai ales pe termen lung.

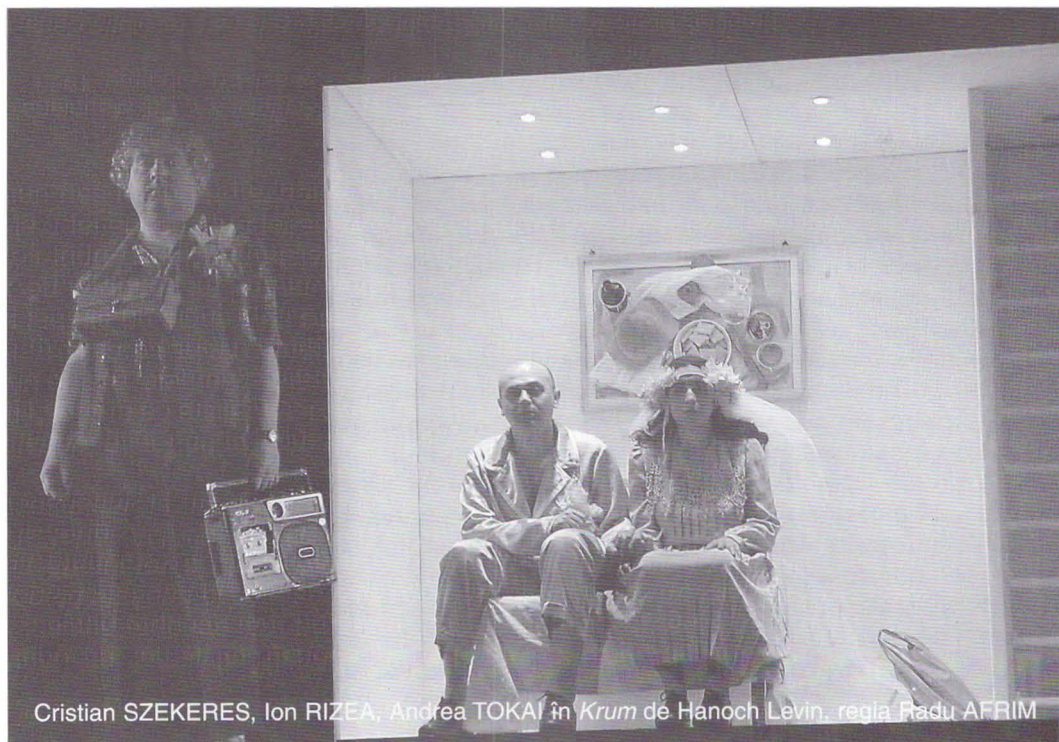
De altfel, aplicarea pe programe de finanțare este un alt tip de premieră la Teatrul Național din Timișoara. Astfel, după ce Festivalul Dramaturgiei Românești a beneficiat de o finanțare AFCN, un alt proiect al Teatrului Național câștigă concursul de proiecte lansat de Institutul Cultural Român, prin Programul „Cantemir”. Urmarea este un **workshop** – o colaborare între Teatrul Național din Timișoara și cel din Chișinău, care a avut ca prim rezultat crearea unui text de spectacol, plecând de la proza lui Mircea Cărtărescu. Acest text stă la baza unui viitor proiect al Naționalului, spectacolul **Visul**, semnat de Cătălina Buzoianu.

Vorbind despre proiectele stagiunii, ele verifică multitudinea de arii stilistice și tematice pe care Teatrul Național le cuprinde. Luna ianuarie marchează două premiere – **Edward**, adaptare de Szabó K. István după **Edward al II-lea** de Christopher Marlowe, o variantă contemporană a unui text clasic și **O viață în teatru** de David Mamet, un spectacol de tip studio, realizat de Chris Nedeea,

urmate de alte trei proiecte extrem de importante pentru cartea de vizită a oricărui teatru: **Îngerul de foc** de Vasili Briusov, în regia unei mari personalități a teatrului și filmului european – Gregory Hlady, **Visul** după Mircea Cărtărescu, în regia Cătălinei Buzoianu, și **Adio, patria mea, cu î din i, cu î din a** după Radu Pavel Gheo, în regia lui Ion-Ardeal Ieremia, proiect care intenționează să exploateze un spațiu special, de o importanță extremă pentru Teatrul Național, și anume viitoarea Sală 9, care va fi prima sală alternativă de spectacol din Timișoara și care va găzdui un Centru Internațional de Cercetări Teatrale. Este, probabil, cel mai ambițios proiect al Teatrului Național: realizarea unei săli alternative de spectacol, dotate la standarde europene, care să poată deveni un spațiu creativ pentru toate formele contemporane de artă, în conjuncție cu acest Centru Internațional de Cercetări Teatrale, care se definește prin însăși titulatura sa; practic, Centrul are ca misiune dezvoltarea de programe de cercetare aplicată și de creație artistică, legate de misiunea formativă a Teatrului Național la nivel educațional și artistic, de misiunea formativă complementară (legată de funcția socială a artelor spectacolului și de ansamblul politicilor de dezvoltare în cadrul comunității europene) precum și de cercetarea interdisciplinară (în raport cu dansul contemporan, multimedia etc).

Devine evident că o organizație atât de dinamică și de preocupată de evoluția sa profesională și socială are toate șansele să atingă acele performanțe profesionale care să aducă Teatrul Național Timișoara în prim-planul lumii teatrale românești și, de ce nu, europene.

Codruța POPOV

Cristian SZEKERES, Ion RIZEA, Andrea TOKAI în *Krum* de Hanoch Levin, regia Radu AFRIM

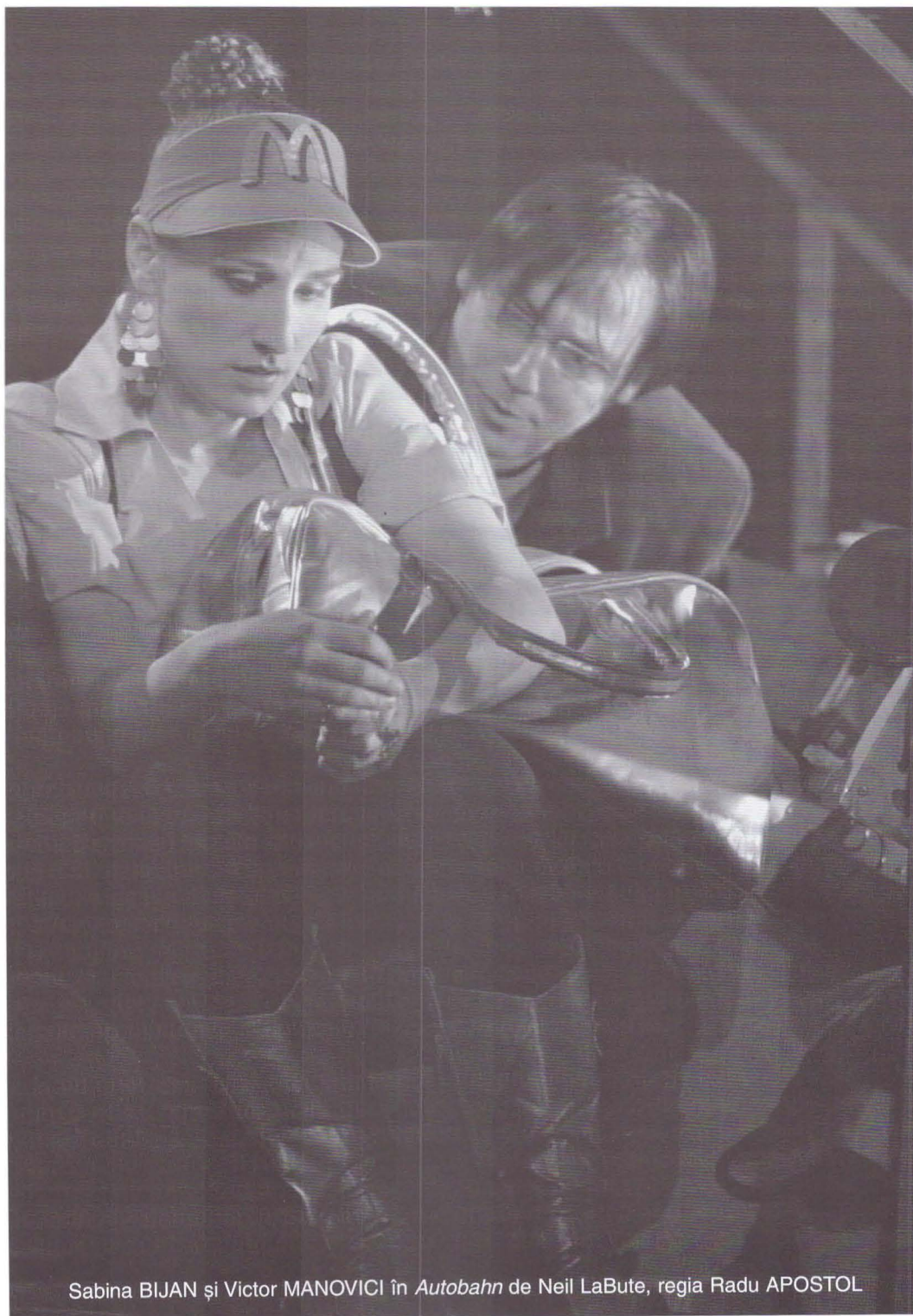

Scenă din *Athénée Palace Hotel* după romanul lui Rosie G. Waldeck, regia Alexander Hausvater

Cătălin URȘU, Cristian SZEKERES, Mirela PUIA și Irșai CRISTINA
în *Mușchetarii Măgăriei Sale* de Ion Lucian și Virgil Puicea, regia Mihaela MURGU

Sabina BIJAN și Victor MANOVICI în *Autobahn* de Neil LaBute, regia Radu APOSTOL

Paula Maria FRUNZETTI în *Destăinuirile lui Jacques Brel*

Sala 9